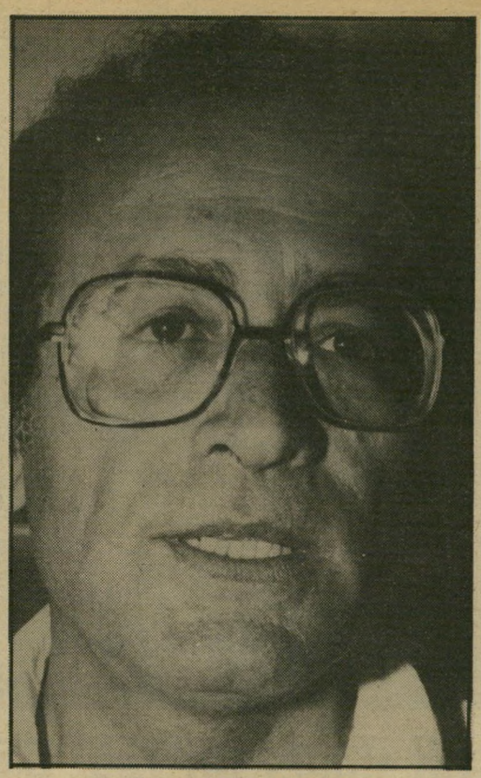

צילומי: מנשה, העולם הזה

שיה יריב:

„מי שקיווה להתעשר ממות דאלי — יתאכזב!"

אפילו מתי למות הוא ידע, הסלבדור דאלי. אילו היה מת בשבוע שעבר, אולי היה נבלע עניין מותו בטכסי העברת הפיקוד מרגן לבוש. אבל השבוע תמו החגיגות בארצות־הברית, ודאלי יכול היה להתלבש על התיקשורת העולמית כסולן.

אבל תיקשורת לחוד ואמנות לחוד. עיניין אותי לדעת מה יעשה מותו של דאלי לערך הציורים שלו. לכן פניתי אל שיה יריב, בעל גלריה „[illegible]דון" ומנהל מכירות פומביות.

אמנות

זה לא הכרחי שמותו יעשה רבר לערך הציורים שלו. אין חוק כתוב או לא־כתוב האומר שערך הציורים עולה עם מותו של הצייר.

זה הכל עניין של היצע וביקוש. בהחלט לא חייבים להיות שינויים משמעותיים בערך הציורים, במיוחד אצל אמן כמו דאלי, שיצר כמות גדולה־יחסית של עבודות, ביניהן, אגב, גם עבודות גרועות מאוד. וזה מבלי להזכיר את ההדפסים שלו, שבהם הציף את העולם.

● אני זוברת שלפני כמה שנים הגיעו ארצה הד־ססים רבים של דאלי, ואנשים קנו אותם כמו לח־מניות טריות. ערכם לא יעלה בכלל אחרי מותו?

ערכם של ההדפסים הללו ירד פלאים. אז אנשים שילמו עבורם כ־500 דולר, והיום הם שווים 70־80 דולר.

● ובכל זאת, זה מפתיע שלמרות שלא יודעים מה יהיה הביקוש, ברור לגמרי שההיצע נגמר. דאלי לא יצייר יותר ציורים.

כן, זה נכון, אבל במיקרה הספציפי של דאלי היה ערך גדול גם לכריזמה שלו, שאינה פועלת עוד אחרי מותו. אני מניח שאם יהיה איזה שינוי בערך יצירותיו, זה יהיה לגבי ציורי־השמן הטובים ביותר שלו. אבל בהחלט קשה לדעת עכשיו אם יהיה שינוי משמעותי, ואם־כן — בכמה יעלה המחיר.

● במילים אחרות, מה שאתה אומר זה שכל היש־ראלים שקנו הדפסי דאלי יפסיקו לשמוח?

אם הם בונים על זה שהם יתעשרו מההדפסים, הם בהחלט יכולים להפסיק לשמוח. (דניאלה שמי)

צילום: מנשה, העולם הזה

רות דיין:

„כבר שנים אני חולמת על פרוייקט אומנויות!"

ב־7 בפברואר, בחסות שגרירי גואטמלה, סלבדור, פרו ומכסיקו, ייפתח בהרצליה בית־אומנויות יחיד־מסוגו, ביוזמת רות דיין. לפני 35 שנה יזמה דיין את הקמת „משכית" והיתה פעילה בה במשך 25 שנה.

שאלתי את רות דיין על הפרוייקט החדש שבו היא מעורבת.

מדובר בבית־אומנויות, להפריד מגלריה, שיציג אומנות עמ־מית ישראלית ואומנות עממית מחו"ל. במיסגרת נסיעותי בעולם ועבודתי כיועצת, גם במיסגרת האו"ם וגם במיסגרות אחרות, קשרתי קשרים רבים, שעזרו מאוד בהקמת הפרוייקט הזה.

● אלו מדינות מיוצגות בבית־האומנויות?

התחלנו בארבע מדינות מדרום־אמריקה: גואטמלה, סלבדור, פרו ומכסיקו, ויש לנו כוונות להתרחב לארצות מיזרח־אירופה, פינלנד וארצות נוספות בדרום־אמריקה ובאפריקה.

אומנות

● איך נוצרו הקשרים?

יש ארצות שלא נמצאות איתנו בקשרים דיפלומטיים, אבל אתרי שראו את הייחוד באמנות שלנו הסכימו לשתף פעולה. כך, למשל, היה עם ההודים, שהיו סגורים מאוד בהתחלה, אבל הסכימו להיפתח.

● יש בדעתכם לארגן פעילות נוספת, מלבד תצו־גות?

הרעיון הבסיסי הוא לערב פולקלור עממי הקשור בעבודות־יד מסובכות, הדורשות זמן רב, עם אומנות מודרנית מעוצבת. יש בכוונתנו לארגן הרצאות, להקרין סרטים, ונראה שנשלב בפ־עילות גם נספחים תרבותיים של הארצות שיציגו בבית.

● איך נאספו העבודות? יש מאחדיהן סיפור מיוחד?

הסתובבתי עם השותפה שלי, תמר כהן, עולה חדשה מדרום־אמריקה, בארצות דרום־אמריקה, ואספנו עבודות מקומיות.

● איך עלה הרעיון?

כבר הרבה שנים אני חולמת על פרוייקט כזה. זו התרומה שלי לאומנות המקומית, ומחווה לארצות המציגות. המוצגים מגיעים גם מהסקטור הכפרי וגם מאומנים בפועל.

● את מתכננת פרוייקטים נוספים?

זוהי שירת הברבור. הזמנים הם אומנם קשים, אבל כולי תיקווה שזה יצליח. (אורית זרובבל)

צילום: אלי דסה, העולם הזה

שמואל זיסמן:

„לא יפחת מכבודו של האיגוד להקשיב לנו!"

„אירגון שחקני־הכדורסל בישראל" מעוניין לצרף אליו גם את שחקני־העבר והכדורסלניות. באסיפה כללית רא־שונה השתתפו נציגי הקבוצות ששחקניהן הצטרפו לע־מותה. מאז שהוכרז על הקמת העמותה, הצטרפו יותר מ־140 שחקנים, רובם מן השורה הראשונה של הליגה הלאומית. יו"ר העמותה, עורך־הדין שמואל זיסמן, המ־שחק בקבוצת הפועל־חולון, מספר על הרקע להקמתה.

הכללים והתנאים שעל־פיהם מועסקים מרבית שחקני־הכ־דורסל מוכתבים על־ידי הנהלת הקבוצה ואיגוד־הכדורסל. לשחקן לא ניתנת האפשרות להשפיע או להיות מעורב בכך. לשחקנים אין כל ייצוג.

● למשל, עם איזו בעיה חשובה מתכוון האירגון להתמודד?

למשל, חופש־העיסוק של השחקן. שחקן בגיל 18, המעוניין

כדורסל

לעבור לקבוצה אחרת, תלוי בטוב־ליבם של מנהלי־הקבוצה. הם יכולים למנוע ממנו לשחק במשך חמש שנים בכל קבוצה אחרת: שלוש שנים עד הגיעו לגיל 21, ועוד שנתיים של הסגר. עבורו זה גזר־דין קשה.

● מה קורה במצב דומה, כשהשחקן הוא בן 10?

על הילד לחכות 13 שנה כדי שיוכל לשחק בקבוצה אחרת, אם מנהלי־קבוצתו אינם מסכימים להעברה. האבסורד הוא בכך שלמ־רות הכסף שמשלמים הוריו של הילד בכל חודש, לקבוצה יש האפשרות להעניש בצורה חמורה ולתקופה ארוכה מאוד.

● צפוי מאבק קשה במיגזר הילדים והנוער?

אמת! אבסורד בולט אחר מתבטא בעצם התשלומים של ההו־רים עבור פעילות ילדיהם. אסור לשכוח שהקבוצה מתפרסמת בגלל שחקניה. התמורה של הנער לקבוצתו במיגרש לא נופלת מהתמורה שמתקבלת מהוריו.

● מדוע הוקם האירגון רק עתה?

נראה שסוף־סוף מבין ציבור־השחקנים שאם לא נקים גוף שידאג לנו, אף אחד לא יעשה את העבודה עבורנו. חלק מה־הצלחה בהקמת האירגון כבר הושגה ככך שהשחקנים הבכירים הצטרפו. בזה יצרו משענת לשחקנים האחרים.

● אתה צופה מאבקים עם איגוד־הכדורסל?

אני דווקא רואה מטרה משותפת לשני הגופים: להצעיד קדימה את הכדורסל בישראל. לא יפחת מכבודם של ראשי איגוד־הכ־דורסל לשבת ולהקשיב למיקי ברקוביץ ולדורון ג'מצי, שתרמו רבות לכדורסל בארץ. חשוב לדעת שאיגוד־הכדורסל מתקיים מכספי־ציבור, ולנו חלק בכך. (עודד רכטמן)